

Toepassen van vluchtrouteaanduiding met de daarbij behorende pictogrammen

Harmonisatie

Wereldwijd zijn er steeds meer landen die de internationale norm voor veiligheidssymbolen ISO 7010 hanteren. Ook in Europa wordt deze norm steeds vaker gehanteerd. Dat komt de herkenbaarheid van de pictogrammen ten goede. Nederland heeft in 2012 besloten aan te sluiten bij deze harmonisatie.

Wet- en regelgeving

De norm NEN-EN-7010 (Grafische symbolen - Veiligheidskleuren en –tekens) is actief sinds 1-9-2012. De nieuwe pictogrammen kunnen dus al sinds die datum zondermeer worden toegepast. Om de harmonisatie te bespoedigen, heeft de NVFN sindsdien het gebruik hiervan aanbevolen. De oude Nederlandse pictogramnorm NEN 6088 is op 24 januari 2013 ingetrokken door NEN. Vanaf juli 2015 verwijst het Bouwbesluit 2012 zowel naar NEN 6088, als naar NEN 3011:2015. Voor de meeste veiligheidssymbolen waar vluchtroute aanduiding ook bij hoort, verwijst de NEN 3011:2015 naar NEN-EN-ISO 7010. Daarmee is de laatste fase van de aanpassingen van de wet- en regelgeving afgerond.

Geen overgangsregeling

Er is geen regeling ingesteld om de overstap naar de nieuwe pictogrammen gefaseerd in te voeren. Marktpartijen hebben dit zelf inmiddels al opgepakt. Dat is te zien aan het feit dat in nieuwe projecten al standaard nieuwe pictogrammen worden toegepast. Maar hoe zit dat met bestaande gebouwen? Blijven we daar nog lange tijd de oude pictogrammen toepassen of gaan we ze allemaal vervangen bij de eerste de beste aanpassing aan een systeem?

De NVFN beveelt het volgende aan:

Om de overgang naar de nieuwe standaard te bevorderen is het wenselijk om ook bij aanvullingen of aanpassingen aan bestaande installaties de nieuwe pictogrammen toe te gaan passen. Het is niet bezwaarlijk de nieuwe pictogrammen toe te passen zonder de bestaande aanduidingen te vervangen. De kans op verwarring is immers uiterst gering en zo verdwijnen de oude pictogrammen geleidelijk uit beeld. Bovendien zou het lastenverzwarend werken wanneer alle pictogrammen in bestaande situaties aangepast zouden moeten worden en dat is strijdig met het kabinetsbeleid.

In lijn met bovenstaande hebben de leden van de NVFN besloten om de oude pictogrammen vanaf 1 januari 2016 te gaan uitfaseren.

De eisen die aan de pictogrammen worden gesteld, zoals kleur, luminantie, contrastverhouding en de daaruit voortvloeiende herkenningsafstand, staan beschreven in de norm NEN-EN 1838.

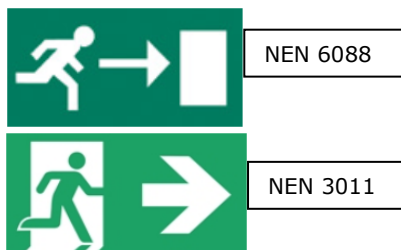
Betekenis	Gebruik van het beeldkenteken met de richtingpijl als aanvullend teken
Vluchtwegaanduiding rechtdoor of naar boven OPMERKING 1 Boven deuren en doorgangen. OPMERKING 2 Ook boven de finale uitgang.	
Vluchtwegaanduiding rechtsaf	
Vluchtwegaanduiding linksaf	
Vluchtwegaanduiding naar beneden	
Vluchtwegaanduiding trap af rechts	
Vluchtwegaanduiding trap op rechts	
Vluchtwegaanduiding trap af links	
Vluchtwegaanduiding trap op links	

Opmerking: in de meeste praktijksituaties kan ook bij trappen worden volstaan met de pijl naar boven of naar beneden.

Pijl naar boven of naar beneden?

Volgens de uitleg uit de norm NEN 3011 (zie afbeelding) dient de pijl naar boven te worden gebruikt om aan te geven dat de route rechtdoor loopt. De afgelopen decennia hebben we daar allemaal de pijl naar beneden voor gebruikt. Nu de pictogrammen uit de norm NEN 6088 worden uitgefaseerd is het haast niet te voorkomen dat in een gebouw oude en nieuwe pictogrammen door elkaar gebruikt zullen worden. Dan gaan we ook zien dat in een gang of boven een deur de ene keer de pijl naar beneden en de andere keer naar boven wijst.

In het verkeer hebben we ook enkele jaren een overgangssituatie gekend waarbij de aanduidingen boven de snelwegen waren voorzien van pijlen die ofwel naar boven of naar beneden wezen. Dit heeft niet geleid tot verwarring. We verwachten dan ook niet dat verschillende pictogrammen in gebouwen tot verwarring zal leiden.

Relevante regelgeving:

- Bouwbesluit 2012
- NEN 6088: 2002
- NEN 3011: 2015

De vluchtrouteaanduiding

De vluchtrouteaanduiding moet, ook als netspanning aanwezig is, duidelijk te zien zijn. Hiervoor gelden vastgestelde zichtbaarheidseisen, die bij inspectie en onderhoud moeten worden gecontroleerd.

Vastgestelde zichtbaarheidseisen luiden als volgt:

- De kleuren zijn conform ISO 3864.
- De luminantie van elk deel van de veiligheidskleur bedraagt minimaal 2 cd/m².
- De verhouding tussen de maximale en de minimale luminantie binnen zowel het witte gedeelte als de veiligheidskleur is niet groter dan 10:1.
- De verhouding van de luminantie L_{wit} tot de luminantie L_{veiligheidskleur} mag niet kleiner zijn dan 5:1 en niet groter dan 15:1.

Waar plaatsen we vluchtrouteaanduiding

De vluchtrouteaanduiding geeft alle vluchtroutes, nooduitgangen en nooddeuren aan. Als een nooduitgang niet direct zichtbaar is, dan moeten richtingaangevende signaleringen helpen de nooduitgang te vinden. We gaan uit van de kortste weg naar buiten. In ruimten die groter zijn dan 60 vierkante meter die zijn voorzien van meer dan 1 deur en ruimten die geschikt zijn voor meer dan 50 personen dienen ook voorzien te worden van vluchtrouteaanduiding.

Contact

Secretariaat NVFN, Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer

Telefoon 088 400 84 46

E-mail nvfn@fme.nl

Website www.nvfn.nl